

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุป

สถานศึกษาเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ที่ประชาชนทั่วไปให้ความสำคัญ เนื่องจากสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศชาติ เป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ เป็นที่รวมของผู้มีความรู้เพื่อถ่ายทอดวิชาการแก่เยาวชน ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงตื่นตัวในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของภาครัฐหรือเอกชน เพื่อให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาหาความรู้ ประชาชน โดยเฉพาะที่อยู่ในเมืองที่ใส่ใจในการให้บุตรหลานเข้าหาความรู้ในสถานศึกษา แต่ทั้งนี้ยังไปถึงชุมชนบนพื้นที่สูงด้วย

ชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สูง ภูมิภาคส่วนใหญ่จะเป็นเป็นป่าเขาสูงชัน หนทางทุรกันดาร สภาพถนนเป็นดินลูกรัง การคมนาคมไม่สะดวก ในฤดูฝนบางหมู่บ้านไม่สามารถนำยานพาหนะเข้าถึง การเข้าถึงจะต้องเดินเท้าเท่านั้น ชุมชนจึงส่งบุตรหลานเข้าเรียนที่โรงเรียนในหมู่บ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงที่สามารถเดินเท้าถึงได้ โรงเรียนในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีการสอนเพียงระดับประถมศึกษา เมื่อเรียนจบและกำลังงการศึกษาคือในระดับมัธยม จะต้องไปเรียนโรงเรียนมัธยมซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่ใหญ่หรือในเมือง และอยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านที่ตนอาศัยอยู่ ดังนั้นหอพักนอนในโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาต่อ จากความต้องการที่พักอาศัย ทำให้โรงเรียนขยายโอกาสหลายแห่งที่มีการสอนในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย ต้องสร้างหอพักมารองรับนักเรียนบ้านไกล รวมทั้งองค์กรเอกชนก็ดำเนินการสร้างหอพักมารองรับเช่นกัน และถือเป็นจุดขายเพื่อจูงใจสนับสนุนหรือทุนจากต่างประเทศมาช่วยเหลือเด็กบ้านไกล ประกอบกับมีองค์กรเอกชนองค์กรต่างประเทศและมูลนิธิต่างๆ ได้ยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลือโดยการให้ทุนสร้างหอพักและให้คนในท้องถิ่นบริหารและดูแล

หอพักนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ แท้จริงเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ของมนุษยชาติ ผู้ปกครองมีความคาดหวังว่า หอพักจะเป็นที่พักอาศัยที่สะดวก ปลอดภัย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงเรียน ช่วยด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนและส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่างๆ

อาทิเช่น ด้านความประพฤติ ความเป็นตัวของตัวเอง ทักษะในการเข้าและร่วมอยู่ในสังคม มีผู้ดูแลที่ดี ไว้ใจได้ บุตรหลานที่ตนให้เข้าไปพักจะมีผู้ดูแล หอพักมีส่วนช่วยให้การเรียนของเด็กดีขึ้น เป็นโอกาสที่ผู้ดูแลจะได้อบรมส่งเสริมทางด้านความประพฤติ อุปนิสัยในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มารยาทในการเข้าสังคม การเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และจะได้รับการพัฒนาด้านจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการ (ธิดารัตน์ บุญนุช. 2542:1) สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้จัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาดังกล่าว หากแต่สภาพของหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันต้องพัฒนาอีกมาก การดำเนินงานหอพักมีปัญหาหลายประการ อาทิ การบรรจุนักศึกษาให้อยู่กันอย่างแออัด หอพักบางแห่งเป็นแหล่งมั่วสุมการพนัน ขาดบุคลากรที่มีความรู้มาจัดสภาพแวดล้อมของหอพัก สภาพของหอพักยังไม่สะอาดพอ (สำเนารายงานวิจัยปี. 2538:103-104)

แต่จากการศึกษากลับพบว่า การบริหารและดูแลหอพักของโรงเรียน... ได้ดำเนินการไปตามความเข้าใจของชนเผ่า ผู้ดำเนินการมิได้มีความรู้และทักษะในการบริหารหอพักอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ อีกทั้งยังมีบริบทของท้องถิ่นถูกนำมาใช้ร่วมในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะในเรื่องความรู้ทางโภชนาการ สุขอนามัย จิตวิทยา ความรู้ความเข้าใจ ปัญหาของเด็กวัยรุ่น ผู้วิจัยให้ความสนใจกับคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน สุขนิสัยในการดำรงชีวิต และการใช้ชีวิตชีวิตบนพื้นที่สูงซึ่งจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมและการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่เมื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามิฉะนั้นจะเป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อและดำรงชีวิตในเมืองใหญ่ แผนการศึกษาต่อก็จะล้มเหลวหรือไม่สามารถทำการศึกษาต่อได้ จะกลับไปอยู่หมู่บ้านก็อาจชุมชน ส่วนความรู้ที่มีอยู่ก็ไม่พอที่จะทำงานหาเลี้ยงชีพในตำแหน่งและรายได้ที่ได้อาจจำเป็นต้องขายแรงงาน หรืออาจถูกชักจูงไปสู่การทำธุรกิจทางเพศได้ ซึ่งจะเป็นภาวะของสังคมในเมืองใหญ่ แต่ถ้าหากว่ามีการพัฒนาปรับปรุงที่ต้นทางคือตั้งแต่ที่หมู่บ้าน หอพักเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันตลอดระยะเวลา 6-12 ปี เป็นการสร้างฐานการดำรงชีวิตที่ดีก่อนลงไปศึกษาต่อในเมืองใหญ่ ก็จะเป็นการเริ่มต้นที่ดีและถูกทางเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นทางอันเป็นเกราะป้องกันดีกว่าไปแก้ที่ปลายเหตุ

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบว่าสภาพการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ตามความคิดเห็นของนักเรียนพักนอนว่าเป็นอย่างไร แตกต่างกันหรือไม่ นักเรียนพักนอนมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการหอพักอย่างไร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการหอพักให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ตามความคิดเห็นของ

นักเรียนพักนอน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 เกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพัก

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 อำเภอแม่แจ่ม 3 แห่งและอำเภอดอยสะเก็ด 2 แห่ง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ คือ การหาค่าความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุ 15 ปี เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นับถือศาสนาคริสต์ เป็นชนเผ่ากะเหรี่ยง เรียนในโรงเรียนเอกชน มาเรียนคนเดียว มีบิดาและมารดา ประกอบอาชีพการเกษตร

2. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในอำเภอดอยสะเก็ดและอำเภอแม่แจ่มในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารจัดการหอพัก ดังนี้

2.1 โรงเรียนรัฐบาล

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพัก ดังนี้

2.1.1 ด้านการบริหาร

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการบริหารเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรม ปลูกฝังความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมันทนาการและสร้างสรรค์ในโรงเรียน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเป็นประจำ โรงเรียนมีสื่อโทรทัศน์หรือเครื่องเสียงเพื่อการผ่อนคลายในเวลาพักนอน โรงเรียนจัดให้มีผู้ควบคุมดูแล ตลอดจนบริการให้นักเรียนอยู่อย่างมีความสุขกายสบายใจ โรงเรียนให้ความสำคัญในการลากลับบ้านเมื่อมีเหตุอันควร โรงเรียนจัดกิจกรรมทางศาสนา เพื่ออบรมศีลธรรม อันเป็นการขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรม โรงเรียนจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับชุมชนหรือหน่วยงานตามความเหมาะสม โรงเรียนจัดให้มีระบบนักเรียนรุ่นพี่คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนรุ่นน้องในด้านการเรียนและความเป็นอยู่ในหอพัก โรงเรียนลดเวลาในการทำกิจกรรม ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนมากขึ้น โรงเรียนจัดเวลาเยี่ยมของผู้ปกครองให้บ่อยกว่าที่เป็นอยู่ โรงเรียนจัดที่พักและให้การต้อนรับ

ผู้ปกครองที่มาเยี่ยมตามสมควรแก่เหตุ และ โรงเรียนจัดตั้งโทรศัพท์สาธารณะไว้ให้บริการนักเรียน
ในบริเวณหอพักหรือในบริเวณโรงเรียน

2.1.2 ด้านสุขลักษณะของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสุขลักษณะของที่พักเรียงตามลำดับจากมากไป
หาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณภาพในแต่ละมื้อให้เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียน
อำนวยความสะดวกในการนำส่งโรงพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนจัดให้มีภาชนะใส่อาหารที่
สะอาดและใช้การได้ โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การปฐมพยาบาล ยาเวชภัณฑ์และอุปกรณ์การรักษา
เพื่อให้บริการ โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีธัญอาหารครบ 5 หมู่ โรงเรียนจัดหาผ้า
ห่มกันหนาวที่มีคุณภาพตามความต้องการของนักเรียน โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มสะอาดที่เพียงพอต่อ
ความต้องการ โรงเรียนจัดโรงครัวและโรงอาหารให้มีความสะอาดอยู่เสมอ โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่
ตากผ้าที่มีหลังคาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนจัดให้มีเรือนพยาบาลหรือห้องพยาบาลไว้
บริการนักเรียน โรงเรียนจัดวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย และ โรงเรียนจัดแม่ครัว
และผู้ช่วยแม่ครัวแต่งกายสะอาด ปรงอาหารถูกหลักอนามัย

2.1.3 ด้านสภาพแวดล้อมของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้าน สภาพแวดล้อมของที่พักเรียงตามลำดับจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดหอพัก แยกอาคารหญิงและชายออกจากกันอย่างเป็นสัดส่วนและให้
อยู่ห่างกันพอสมควร สภาพแวดล้อมโดยรอบของหอพักมีความเหมาะสม ทำให้นักเรียนอยู่ด้วย
ความสบายใจ หอพักจัดห้องนอน ให้มีแสงสว่างเพียงพอทำให้รู้สึกสบายเมื่อเข้าไปพัก โรงเรียนจัด
ให้มีการปลูกต้นไม้หรือไม้ประดับเพิ่มขึ้น ทำให้มีบรรยากาศที่สวยงามน่าดู หอพักจัดให้มีห้องนอนที่
สะอาด เหมาะสำหรับพักอาศัย โรงเรียนจัดให้มีสถานที่สำหรับอ่านหนังสือและทำการบ้านที่มีแสง
สว่างเพียงพอ โรงเรียนจัดให้มีน้ำใช้สำหรับทำความสะอาดที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน
หอพัก โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำห้องสุขาที่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในหอพัก โรงเรียนจัดให้มี
อาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย คอยควบคุมดูแลหอพักอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาด
อย่างเพียงพอในหอพัก โรงเรียนจัดให้มีสถานที่อ่านหนังสือ ทำการบ้านที่เงียบๆ ทำให้มีสมาธิ
และ โรงเรียนจัดให้มีเจ้าหน้าที่เวรยามรักษาความปลอดภัยรอบบริเวณหอพัก โดยเฉพาะในเวลา
กลางคืน

2.1.4 ด้านกิจกรรมของหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านกิจกรรมของหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ หอพักจัดเวลาพักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน หอพักจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง โรงเรียนมีกิจกรรมการฝึกอาชีพ เช่น ช่างฝีมือ การทำอาหาร ขนม งานฝีมือ งานเกษตร งานหัตถกรรม โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการละเล่น การดนตรี การร้องเพลง หรือการแสดง โรงเรียนเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โรงเรียนจัดให้มีบริการด้านข้อมูลสารสนเทศ มีอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นและเสริมความรู้ โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อการเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ โรงเรียนสนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเทอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ โรงเรียนจัดกิจกรรมสอนเสริมในวิชาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น คณิต ภาษาไทย และ โรงเรียนจัดให้มีบริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน

2.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเวลาพักผ่อนอย่างเหมาะสมกับวัย นักเรียนร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับคำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้ารับการอบรมจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่มาให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพ เช่น ช่างฝีมือ ทำอาหาร งานฝีมือ การเกษตร งานหัตถกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสอนเสริมในรายวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการดนตรี การละเล่น การร้องเพลงหรือการแสดง นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการด้านข้อมูล สารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นหาความรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ และนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน

2.2 โรงเรียนเอกชน

2.2.1 ด้านการบริหาร

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการบริหารเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมปลูกฝังความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรมที่ดึงแก่นักเรียนโรงเรียนจัดกิจกรรมทางศาสนา เพื่ออบรมศีลธรรม อันเป็นการขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรม โรงเรียนจัดให้มีผู้ควบคุม ดูแล ตลอดจนบริการให้นักเรียนอยู่อย่างมีความสุขกายสบายใจ โรงเรียนจัดเวลาเยี่ยมของผู้ปกครองให้บ่อยกว่าที่เป็นอยู่ โรงเรียนจัดกิจกรรมนันทนาการและสร้างสรรค์ในโรงเรียน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเป็นประจำ โรงเรียนจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับชุมชนหรือหน่วยงานตามความเหมาะสม โรงเรียนให้ความสำคัญในการลากลับบ้านเมื่อมีเหตุอันควร โรงเรียนจัดให้มีระบบนักเรียนรุ่นพี่คอยดูแลช่วยเหลือ นักเรียนรุ่นน้อง ในด้านการเรียนและความเป็นอยู่ในหอพัก โรงเรียนจัดที่พักและให้การต้อนรับผู้ปกครองที่มาเยี่ยม ตามสมควรแก่เหตุ โรงเรียนมีสื่อโทรทัศน์หรือเครื่องเสียง เพื่อการผ่อนคลายในเวลาพักผ่อน โรงเรียนลดเวลาในการทำกิจกรรม ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนมากขึ้น และโรงเรียนจัดตั้งโทรศัพท์สาธารณะไว้ให้บริการนักเรียนในบริเวณหอพักหรือในบริเวณโรงเรียน

2.2.2 ด้านสุขลักษณะของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพัก ด้านสุขลักษณะของที่พักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการนำส่งโรงพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณภาพ ในแต่ละวันให้เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนจัดแม่ครัวและผู้ช่วยแม่ครัว แต่งกายสะอาด ปรุงอาหารถูกหลักอนามัย โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การปฐมพยาบาล ยาเวชภัณฑ์ และอุปกรณ์การรักษาเพื่อให้บริการ โรงเรียนจัดโรงครัวและโรงอาหารให้มีความสะอาดอยู่เสมอ โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มสะอาดที่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่ตากผ้าที่มีหลังคาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนจัดวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย โรงเรียนจัดให้มีภาชนะใส่อาหารที่สะอาดและใช้การได้ โรงเรียนจัดให้มีเรือนพยาบาลหรือห้องพยาบาลไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีธาตุอาหารครบ 5 หมู่ และโรงเรียนจัดหาผ้าห่มกันหนาวที่มีคุณภาพตามความต้องการของนักเรียน

2.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสภาพแวดล้อมของที่พักเรียงตามลำดับจากมาก

ไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดหอพัก แยกอาคารหญิงและชายออกจากกันอย่างเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างกันพอสมควร โรงเรียนจัดให้มีสถานที่สำหรับอ่านหนังสือและทำการบ้านที่มีแสงสว่างเพียงพอ โรงเรียนจัดให้มีการปลูกต้นไม้หรือไม้ดอกเพิ่มขึ้น ทำให้มีบรรยากาศที่สวยงามน่าดู สภาพแวดล้อมโดยรอบของหอพักมีความเหมาะสม ทำให้นักเรียนอยู่ด้วยความสบายใจ โรงเรียนจัดให้มีอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย คอยควบคุมดูแลหอพักอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำห้องสุขาที่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในหอพัก โรงเรียนจัดให้มีน้ำใช้สำหรับทำความสะอาดที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนหอพัก หอพักจัดห้องนอนให้มีแสงสว่างเพียงพอ ทำให้อากาศสบายเมื่อเข้าไปพัก โรงเรียนจัดให้มีสถานที่อ่านหนังสือ ทำการบ้านที่เงียบๆ ทำให้มีสมาธิ โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาดอย่างเพียงพอในหอพัก หอพักจัดให้มีห้องนอนที่สะอาด เหมาะสำหรับพักอาศัย และโรงเรียนจัดให้มีเจ้าหน้าที่เวรยามรักษาความปลอดภัยรอบบริเวณหอพักโดยเฉพาะในเวลากลางคืน

2.2.4 ด้านกิจกรรมของหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านกิจกรรมของหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ หอพักจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน หอพักจัดเวลาพักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการเล่น การดนตรี การร้องเพลง หรือการแสดง โรงเรียนจัดกิจกรรมสอนเสริมในวิชาแก่นักเรียน ผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำ เช่น คณิต ภาษาไทย โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โรงเรียนเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดให้มีบริการด้านข้อมูล สารสนเทศ มีอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้น และเรียนรู้ โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อการเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ โรงเรียนมีกิจกรรมการฝึกอาชีพ เช่น ช่างฝีมือ การทำอาหาร ขนม งานฝีมือ งานเกษตร งานหัตถกรรม โรงเรียนสนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเทอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ และโรงเรียนจัดให้มีบริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ นักเรียนร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเวลาพักผ่อนอย่างเหมาะสมกับวัย นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการดนตรี การละเล่น การร้องเพลงหรือการแสดง นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับคำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้ารับการอบรมจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่มาให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสอนเสริมในรายวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนมีส่วนร่วมการฝึกอาชีพ เช่น ช่างฝีมือ ทำอาหาร งานฝีมือ การเกษตร งานหัตถกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการด้านข้อมูล สารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นหาความรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ

2.3 โรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

2.3.1 ด้านการบริหาร

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการบริหาร เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมปลูกฝังความประพฤติ คุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมทางศาสนา เพื่ออบรมศีลธรรม จินเป็นกวี จัดเทศกาลจิตใจให้มีคุณธรรม โรงเรียนจัดให้มีผู้ควบคุม ดูแล ตลอดจนบริการให้นักเรียนอยู่อย่างมีความสุขกายสบายใจ โรงเรียนจัดกิจกรรมนันทนาการและสร้างสรรค์ในโรงเรียน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเป็นประจำ โรงเรียนจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับชุมชนหรือหน่วยงานตามความเหมาะสม โรงเรียนให้ความสะดวกในการกลับบ้านเมื่อมีเหตุอันควร โรงเรียนจัดให้มีระบบนักเรียนรุ่นพี่คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนรุ่นน้องในด้านการเรียนและความเป็นอยู่ในหอพัก โรงเรียนจัดเวลาเยี่ยมของผู้ปกครอง ให้บ่อยกว่าที่เป็นอยู่ โรงเรียนมีสื่อโทรทัศน์หรือเครื่องเสียงเพื่อการผ่อนคลายในเวลาพักก่อน โรงเรียนจัดที่พักและให้การต้อนรับผู้ปกครองที่มาเยี่ยมชมตามสมควรแก่เหตุ โรงเรียนจัดเวลาในการทำกิจกรรม ทำให้มีเวลาในการพักผ่อนมากขึ้น และโรงเรียนจัดตั้งโทรศัพท์สาธารณะไว้ให้บริการนักเรียนในบริเวณหอพักหรือในบริเวณโรงเรียน

2.3.2 ด้านสุขลักษณะของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสุขลักษณะของที่พักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการนำส่งโรงพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณภาพ ในแต่ละมื้อให้เพียงพอกับความต้องการ โรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์การปฐมพยาบาล ยาเวชภัณฑ์และอุปกรณ์การรักษาเพื่อให้บริการ โรงเรียนจัดให้มีภาชนะใส่อาหารที่สะอาดและใช้การได้ โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีธาตุอาหารครบ 5 หมู่ โรงเรียนจัดโรงครัวและโรงอาหาร ให้มีความสะอาดอยู่เสมอ โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มสะอาดที่

เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่ตากผ้าที่มีหลังคาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนจัดแม่ครัวและผู้ช่วยแม่ครัวแต่งกายสะอาด ปรงอาหารถูกหลักอนามัย โรงเรียนจัดให้มีเรือนพยาบาลหรือห้องพยาบาลไว้บริการนักเรียน โรงเรียนจัดวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย และ โรงเรียนจัดหาผ้าห่มกันหนาวที่มีคุณภาพตามความต้องการของนักเรียน

2.3.3 ด้านสภาพแวดล้อมของที่พัก

นักเรียนพักนอนของ โรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสภาพแวดล้อมของที่พักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดหอพัก แยกอาคารหญิงและชายออกจากกันอย่างเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างกันพอสมควร โรงเรียนจัดให้มีสถานที่สำหรับอ่านหนังสือและทำการบ้านที่มีแสงสว่างเพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยรอบของหอพักมีความเหมาะสม ทำให้นักเรียนอยู่ด้วยความสบายใจ โรงเรียนจัดให้มีการปลูกต้นไม้หรือไม้ดอกเพิ่มขึ้น ทำให้มีบรรยากาศที่สวยงามน่าดู หอพักจัดห้องนอนให้มีแสงสว่างเพียงพอ ทำให้นักเรียนเข้านอนไปพัก โรงเรียนจัดให้มีอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย คอยควบคุมดูแลหอพักอย่างสม่ำเสมอ หอพักจัดให้มีห้องนอนที่สะอาด เหมาะสำหรับพักอาศัย โรงเรียนจัดให้มีน้ำใช้สำหรับทำความสะอาดที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนหอพัก โรงเรียนจัดให้มีห้องน้ำห้องอาบน้ำที่พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในหอพัก โรงเรียนจัดให้มีสถานที่อ่านหนังสือ ทำการบ้านที่สบายๆ ทำให้นักเรียนมีสมาธิ โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาดอย่างเพียงพอในหอพัก และ โรงเรียนจัดให้มีเจ้าหน้าที่เวรยามรักษาความปลอดภัยรอบบริเวณหอพักโดยเฉพาะในเวลากลางคืน

2.3.4 ด้านกิจกรรมของหอพัก

นักเรียนพักนอนใน โรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในอำเภอจอมทองและอำเภอแม่แจ่มในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านกิจกรรมของหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ หอพักจัดเวลาพักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม หอพักจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน โรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการละเล่น การดนตรี การร้องเพลง หรือการแสดง โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โรงเรียนเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีกิจกรรมการฝึกอาชีพ เช่น ช่างฝีมือ การทำอาหาร ขนม งานฝีมือ งานเกษตร งานหัตถกรรม โรงเรียนจัดกิจกรรมสอนเสริมในวิชาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำ เช่น คณิต ภาษาไทย โรงเรียนจัดให้มีบริการด้านข้อมูล สารสนเทศ มีอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นและเสริมความรู้ โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อการเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ โรงเรียน

สนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเตอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ โรงเรียนจัดให้มีบริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน

2.3.5 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ นักเรียนร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเวลาพักผ่อนอย่างเหมาะสมกับวัย นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับคำปรึกษาเวลามีปัญหาด้านการเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้ารับการอบรมจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่มาให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการดนตรี การละเล่น การร้องเพลงหรือการแสดง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสอนเสริมในรายวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนมีส่วนร่วมการฝึกอาชีพ เช่น ว่างปั้น ทำอาหาร งานฝีมือ การเกษตร งานหัตถกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทัศนศึกษา ณ สถานที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการด้านข้อมูล สารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นหาความรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้บริการห้องสมุดหลังเลิกเรียน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตนอกเวลาเรียนตามปกติ

3. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ เกือบทุกกิจกรรม โดยโรงเรียนเอกชนมีกิจกรรมการบริหารจัดการหอพักสูงกว่าโรงเรียนรัฐบาล ยกเว้น โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีชุดอาหารครบ 5 หมู่ และโรงเรียนจัดให้มีภาชนะใส่อาหารที่สะอาด จะใช้การได้ ซึ่งนักเรียนพักนอนในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในอำเภอจอมทองและอำเภอแม่แจ่มในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$

4. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพัก ดังนี้

4.1 การบริหารจัดการหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการบริหารจัดการหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ควรจัดให้มีห้องน้ำที่เพียงพอ ควรมีพ่อบ้านและแม่บ้าน ควรจัดให้มีห้องพักที่เหมาะสม ควรมีห้องทำการบ้าน&อ่านหนังสือ ควรมีโทรทัศน์ พัดลม เครื่องกีฬา เครื่อง

ดนตรี เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต วิทยุ ควรมีครูและที่ปรึกษามาดูแล ควรมีสนามกีฬา ยามดูแล ห้องสมุดของหอพัก ตู้เย็น ที่นอน รถจักรยานไปตลาด ห้องครัว ผ้าห่ม การปกครองควรมี มาตรฐานเดียวกัน ควรมีอุปกรณ์สำหรับประกอบอาหาร ควรมีกะทะไฟฟ้า หม้อหุงข้าวไฟฟ้า โรงอาหาร โต๊ะกินข้าว ควรมีแจกเสื้อผ้า แจกถุงเท้า ควรมีประตูฟุตบอล เครื่องซักผ้า ที่ตากผ้า ห้องวิทยาศาสตร์ แจกหมวก ควรมีโต๊ะทำการบ้าน ห้องรับแขก เครื่องเสียง เตารีด เครื่องปรับอากาศใน ที่พัก แจกถุงมือ ตู้โทรศัพท์สาธารณะ เตียนนอน และแจกรองเท้า

4.2 สุขลักษณะของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสุขลักษณะของที่พักเรียงตามลำดับจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ควรจัดที่พักให้สะอาด ควรจัดห้องน้ำให้มีเพียงพอ ควรทำห้องน้ำ ให้สะอาด ควรจัดให้มีน้ำดื่มสะอาด ควรมีน้ำใช้ที่พอเพียง ควรมีแสงสว่างเพียงพอในห้องพัก ควรจัดห้องนอน ที่ดีกว่าปัจจุบัน(แออัด) ควรจัดที่พักให้สะอาด ควรมีที่ออกกำลังกายเล่นกีฬา ควรมีตู้เก็บเสื้อผ้า ควรมีอุปกรณ์ทำความสะอาด ควรให้มีอาหารเพียงพอ ควรมีที่ทิ้งขยะที่ถูกสุขลักษณะ ควรมี ระเบียบวินัยในหอพัก และควรมียากันยุง

4.3 สภาพแวดล้อมของที่พัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านสภาพแวดล้อมของที่พักเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ควรแก้ไขเรื่องน้ำท่วมหอพักเมื่อเวลา ฝนตก ควรจัดให้ทำสวนครัว ควรปรับปรุงทางเดินให้ดี (ไม่มีน้ำขัง) ควรให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด และควรมีรั้วกันที่พักเป็นสัดส่วน

4.4 กิจกรรมของหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านกิจกรรมของหอพักเรียงตามลำดับจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ควรจัดให้มีการสอนเสริมในวิชาที่อ่อน ควรมีกิจกรรมออกกำลังกาย ควรมี การจัดทัศนศึกษา ควรมีกิจกรรมสอนดนตรี ควรเชิญผู้ที่มีความรู้นอกโรงเรียนมาสอน ควรจัด กิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน ควรมีการสอนเสริมคณิตศาสตร์ ควรมีการแจกเงินและทุนมากกว่า ปัจจุบัน ควรมีการสอนการเป็นผู้นำ ควรจัดกิจกรรมที่ทำร่วมกับโรงเรียนอื่น และควรมีการสอน การใช้น้ำใช้ไฟอย่างประหยัด

4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพัก

นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพักเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ควรให้มีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมมากขึ้น ควรฟังความคิดเห็นของเด็กบ้าง และควรให้โอกาสแก่ทุกคนอย่างทั่วถึง

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักด้านการบริหารมากที่สุด แบ่งแต่ละด้าน ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมปลูกฝังความประพฤติ คุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงามแก่นักเรียน โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการนำส่งโรงพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน โรงเรียนจัดหอพัก แยกอาคารหญิงและชายออกจากกันอย่างเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างกันพอสมควร หอพักจัดเวลาพักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม และนักเรียนร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง ซึ่งสอดคล้องกับกิติมา ปรีดีดิลก (2532) ที่ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการบริหารกิจการนักเรียนควรส่งเสริมจรรยาบรรณอันดีงามในสังคมและเทิดทูนวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ การแนะแนวด้านสุขภาพ และสอดคล้องกับกมลเจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2533) และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) รวมทั้งเซฟเฟอร์ และมาร์ตินสัน (Sheffer and Martinson. อ้างในบุญเสริม ไชยวงศ์ 2531) ที่ได้สรุปขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่าควรให้บริการด้านสุขภาพอนามัย และควรมีการตรวจสุขภาพอนามัย และดำเนินงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ที่ให้แนวคิดไว้ว่างานกิจการนักเรียนควรส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีศีลธรรมจริยธรรม พละทานามัย นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับจิชา เพชรขาว (2531) ที่ให้ทัศนะไว้ว่าหอพักควรมีห้องพักผ่อน รวมทั้งสอดคล้องกับพันเลิศ รัญญูวิริ (2537) ที่ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการสร้างหอพักควรรวมหรือแยกหอพักชายและหญิงก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น และสอดคล้องกับมนตรี แยมกสิกร (2542) ที่ทำวิจัยเรื่องรูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และพบว่าควรมีโครงการออกกำลังกาย

2. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ เกือบทุกกิจกรรม โดยโรงเรียนเอกชนมีกิจกรรมการบริหารจัดการหอพักสูงกว่าโรงเรียน

รัฐบาล ยกเว้น โรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีธัญอาหารครบ 5 หมู่ และโรงเรียนจัดให้มีภาชนะใส่อาหารที่สะอาดและใช้การได้ ซึ่งนักเรียนพักนอนในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในอำเภอจอมทองและอำเภอแม่แจ่มในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนตั้งอยู่ในท้องที่ห่างไกลและทุรกันดาร นักเรียนไม่สามารถเดินทางไปและกลับได้อย่างปลอดภัยทุกวัน องค์กรทางศาสนาและมูลนิธิต่างๆ จึงให้การสนับสนุนเงินทุน จึงทำให้โรงเรียนเอกชนมีงบประมาณในการบริหารจัดการหอพักดีกว่าโรงเรียนรัฐบาล ประกอบกับวิธีการบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชนไม่ต้องติดกับระเบียบทางราชการ มีความคล่องตัวในการเบิกจ่ายและการอนุมัติการทำกิจกรรมได้ง่ายกว่า แต่ทั้งโรงเรียนเอกชนและรัฐบาลต่างก็จัดอาหารที่มีคุณค่าและมีภาชนะใส่อาหารที่สะอาด ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สมค.

3. นักเรียนพักนอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักมากที่สุดของแต่ละด้าน ดังนี้ คือ ควรจัดให้มีห้องน้ำที่เพียงพอ ควรจัดที่พักให้สะอาด ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ควรจัดให้มีการสอนเสริมในวิชาที่อ่อน และควรให้มีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนิมิต โออุไร (2538) ที่ทำวิจัยเรื่องที่พักอาศัยของนิสิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแขวงหัวหมาก และพบว่านิสิตเกือบทั้งหมดต้องการให้มีการรักษาความสะอาด และสอดคล้องกับแนวความคิดของเสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์ ที่ได้ให้ทัศนะไว้ว่าควรมีการสอนเสริมให้กับนักเรียน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์ (2539) ที่ได้ให้ทัศนะไว้ว่าควรบริการหอพักควรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการด้านที่พักที่สะอาด สะดวกสบาย เสริมสร้างให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับนิภา พุทธสุวรรณ (2530) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการบริการหอพักควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกความเข้าใจ ประชาธิปไตย ส่วนประภาศรี สุจิตบุต (2522) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าหอพักควรมีความงามอย่างสมดุล และวิชา เพชรขาว (2531) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า หอพักควรมีห้องน้ำห้องส้วมอย่างเพียงพอ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 ด้านการบริหารจัดการหอพัก ควรบริหารจัดการหอพัก ดังนี้ คือ ที่หอพักของโรงเรียนควรมีอุปกรณ์สำหรับประกอบอาหาร ควรมีกระแสไฟฟ้า หม้อหุงข้าวไฟฟ้า โรงอาหาร

โต๊ะกินข้าว ควรแจกเสื้อผ้า แจกถุงเท้า ควรมีประตูฟุตบอล เครื่องซักผ้า ที่ตากผ้า ห้องวิทยาศาสตร์ แจกหมวก ควรมีโต๊ะทำการบ้าน ห้องรับแขก เครื่องเสียง เตาไร้ด เครื่องปรับอากาศในที่พัก แจกถุงมือ ผู้โทรศัพท์สาธารณะ เตียนนอน และแจกรองเท้า

3.1.2 ด้านสุขลักษณะของที่พัก ควรบริหารจัดการหอพัก ดังนี้ คือ ที่หอพักของ โรงเรียนควรมีน้ำใช้ที่พอเพียง ควรมีแสงสว่างเพียงพอในห้องพัก ควรจัดห้องนอนที่ดีกว่าปัจจุบัน (แออัด) ควรจัดที่พักรักษาอากาศ ควรมีที่ออกกำลังกายเล่นกีฬา ควรมีตู้เก็บเสื้อผ้า ควรมีอุปกรณ์ทำความสะอาด ควรมีให้มีอาหารเพียงพอ ควรมีที่ทิ้งขยะที่ถูกสุขลักษณะ ควรให้ระเบียบวินัยในหอพัก และควรมียากันยุง

3.1.3 ด้านสภาพแวดล้อมของที่พัก ควรบริหารจัดการหอพัก ดังนี้ คือ ที่หอพักของ โรงเรียนควรแก้ไขเรื่องน้ำท่วมหอพักเมื่อเวลาฝนตก ควรจัดให้ทำสวนครัว ควรปรับปรุงทางเดิน ให้ดี (ไม่มีน้ำขัง) ควรให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด และควรมีรั้วกันที่พักเป็นกั้นด้วย

3.1.4 ด้านกิจกรรมของหอพัก ควรบริหารจัดการหอพัก ดังนี้ คือ ที่หอพักของ โรงเรียนควรมีกิจกรรมสอนดนตรี ควรเชิญผู้ที่มีความรู้นอกโรงเรียนมา สอน ควรจัดกิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน ควรมีการสอนเสริมคณิตศาสตร์ ควรมีการแจกเงินและทุนมากกว่าปัจจุบัน ควรมีการสอนการเป็นผู้นำ ควรจัดกิจกรรมที่ทำร่วมกับโรงเรียนอื่น และควรมีการสอนการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด

3.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหอพัก ควรบริหารจัดการหอพัก ดังนี้ คือ ที่หอพักของ โรงเรียนควรฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง และควรให้โอกาสแก่ทุกคนอย่างทั่วถึง

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.2.1 ควรศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการหอพักของโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในจังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 ควรศึกษาสภาพการจัดหอพักของโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในจังหวัด เชียงใหม่

3.2.3 ควรศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการหอพักของนักเรียนที่พักอยู่ในหอพักโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในจังหวัดเชียงใหม่